

SERWIS INFORMACYJNY

Biuro Prasowe Wydział Informacji, Turystyki i Promocji

tel.12 61 61 709, fax.12 61 61 711, e-mail: bi@um.krakow.pl

2014 (1790)

wtorek, 5 sierpnia 2014 r.

Z MAGISTRATU

NOWE! DZIŚ ALBO NIGDY – ZOBACZ WYSTAWĘ

W 100. rocznicę wybuchu I wojny światowej Archiwum Narodowe w Krakowie we współpracy z Naczelną Dyрекcją Archiwów Państwowych i przy udziale Miasta Krakowa przygotowało wystawę „Dziś albo nigdy. Wielka wojna i polskie dążenia niepodległościowe”. Jej wernisaż odbył się dziś (5 sierpnia, wtorek) na pl. Szczepańskim.

W wydarzeniu wzięli udział m.in. Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski, Barbara Berska - Dyrektor Archiwum Narodowego w Krakowie, Władysław Stępiak - Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych a także Pani Karolina Kaczorowska - Małżonka ostatniego Prezydenta II Rzeczypospolitej śp. Ryszarda Kaczorowskiego oraz uczestnicy Marszu Szlakiem I Kompanii Kadrowej z komendantem Janem Józefem Kasprzykiem na czele.

Wystawa nawiązuje do wydarzeń sprzed 1914 r. Jej zasadnicza część rozpoczyna się od narastania konfliktu i jest opowieścią o kilku aspektach Wielkiej Wojny. Część pierwsza – wojenne sprawy – dotyczy głównie osób powołanych do służby wojskowej oraz konsekwencji, jakie niesła im wojna, od mobilizacji, poprzez wyposażenie, szpitale, obozy jenieckie, a często i groby wojenne.

Pejzaże wojenne to część druga wystawy, będąca opowieścią o wojnie z perspektywy społeczeństwa polskiego, zaangażowanego w organizację pomocy dla cierpiących nędzę i głód żołnierzy oraz ludność cywilną, ograniczanej w swych prawach przez zmieniające się władze okupacyjne. Ukazuje ruinę, jaką stawały się obszary, przez które przetaczał się front.

Część trzecia – w drodze do niepodległej – poświęcona jest polskim dążeniom niepodległościowym, od okresu, w którym powstawały organizacje paramilitarne, włączone następnie w szeregi Legionów Polskich, przez piękną kartę legionową w walkach o wolność, zaangażowanie się rodaków na emigracji w działania na rzecz pomocy Polakom i powstania państwa, aż po stworzenie podwalin pod demokratyczne organy władzy w niepodległym państwie.

Tematem czwartej części wystawy są zmiany mentalności polskiego społeczeństwa – jego ewolucja od postawy lojalistycznej do patriotycznej. W poszukiwaniu tożsamości narodowej Polaków pomocne okazały się organizowane obchody wielkich wydarzeń historycznych czy upamiętniające bohaterów narodowych, związanych z działaniami niepodległościowymi. Wystawę na pl. Szczepańskim będzie można oglądać do 18 sierpnia br.

Ostatnia część wystawy prezentowana od 5 do 18 sierpnia br. w kameralnej przestrzeni głównej siedziby Archiwum Narodowego w Krakowie przy ul. Siennej 16 to opowieści wojenne, historie pisane życiem zwykłego człowieka: młodych żołnierzy, których korespondencja z bliskimi zachowała się do naszych czasów, panny z dobrego domu wspierającej żmudną pracę działania legionistów, czy też opowieść z drugiej strony frontu o asie niemieckiego lotnictwa „Czerwonym Baronie”. Część tę zamyka obraz rzeczywistości wojennej widzianej okiem satyryka.

W siedzibie Archiwum wyeksponowano również oryginalne odznaczenia wojskowe i medale okolicznościowe z lat 1914–1920, pochodzące ze zbiorów prywatnych. Dokumenty wykorzystane do przygotowania prezentacji pochodzą z archiwów państwowych oraz z Muzeum Polskiego w Chicago. Dodatkowe informacje: www.ank.gov.pl. (katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

ZE ŚPIEWEM NA USTACH - W PRZEDDZIEŃ KADRÓWKI

Uroczysty przemarsz z Oleandrów przez Rynek Główny na Wawel, msza św. w katedrze na Wawelu i Lekcja Śpiewania na Rynku Głównym - to tylko część wydarzeń zaplanowanych na dziś (5 sierpnia, wtorek), czyli dzień przed wymarszem „Kadrówki”. W części z nich udział weźmie Prezydent RP Bronisław Komorowski. Na uroczystości zapraszają: Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski i Komendant Marszu Szlakiem Kadrówki Jan Józef Kasprzyk.

Uroczystości w przeddzień wymarszu Kadrówki rozpoczną się o godz. 16:00. Uczestnicy Marszu przejdą z asystą wojskową i orkiestrą, z Oleandrów, ulicą Piłsudskiego, św. Anny przez Rynek Główny (tu w miejscu przysięgi Tadeusza Kościuszki w 1794 r. złożą kwiaty), ul. Grodzką na Wawel. O godz. 17:30 w katedrze na Wawelu rozpocznie się msza św. w intencji Ojczyzny, Marszałka Piłsudskiego i jego żołnierzy; złożone zostaną także kwiatów na sarkofagu Marszałka. Po mszy Marsz przejdzie ul. Grodzką na Rynek Główny.

O godz. 19:00 na Rynku Głównym rozpocznie się Lekcja Śpiewania Nie masz to jak Pierwsza, nie... organizowana przez Bibliotekę Polskiej Piosenki w wykonaniu kabaretu Loch Camelot oraz koncert Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego.

Na zakończenie dnia (5 sierpnia, wtorek) o godz. 22:00, przy pomniku Marszałka Piłsudskiego (ul. Piłsudskiego), odbędzie się Apel wieczorny.

5 sierpnia (wtorek) na kwaterach żołnierzy Legionów Józefa Piłsudskiego zapalone zostaną znicze. Tego dnia, przed południem uczestnicy Marszu złożą na grobach żołnierzy kwiaty. Znicze będą płonąć także w dniu wymarszu Kadrówki (6 sierpnia, środa).
(katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

NOWE! NIE MASZ TO JAK PIERWSZA, NIE

Prezydent RP Bronisław Komorowski oraz Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski wezmą dziś (5 sierpnia, wtorek) udział w wyjątkowej Lekcji Śpiewania *Nie masz to jak Pierwsza, nie*. Zapraszamy wszystkich krakowian i turystów na wspólne śpiewanie! Godz. 19:00, Rynek Główny!

Podczas 53. Lekcji Śpiewania *Nie masz to jak Pierwsza, nie* będzie można zaśpiewać pieśni związane z rocznicą wymarszu I Kompanii Kadrowej. W tym roku przypada 100-lecie tego wydarzenia, co uczyni spotkanie na Rynku Głównym jeszcze bardziej uroczystym.

Lekcję tradycyjnie przygotowuje Biblioteka Polskiej Piosenki z Waldemarem Domańskim na czele oraz kabaret Loch Camelot. W programie znalazł się także koncert Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego.

Wydarzenie odbędzie się pod patronatem Prezydenta Miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego. Kancelaria Prezydenta przygotowała na tę okazję 5000 śpiewników. Szczegółowe informacje: www.bibliotekapiosenki.pl.

Lekcja jest także jednym z wydarzeń trwającego Tygodnia Polskiej Piosenki. Więcej informacji można znaleźć na stronie: www.krakowmiastopiosenki.pl.
(katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

NOWE! LAJKONIK I SZOPKI DOCENIONE!

Pochód Lajkonika oraz szopkarstwo krakowskie, czyli dwie tradycje, którymi opiekuje się Muzeum Historyczne Miasta Krakowa zostały wpisane na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego!

Wczoraj (4 sierpnia, poniedziałek), w Sali Koncertowej Zamku Królewskiego w Warszawie odbyło się uroczyste ogłoszenie pierwszych wpisów na Krajową listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego, która będzie spisem przejawów żywego dziedzictwa niematerialnego Polski.

Krajowa lista niematerialnego dziedzictwa kulturowego powstała w oparciu o Konwencję UNESCO 2003 o ochronie niematerialnego dziedzictwa kulturowego, którą Polska ratyfikowała w 2011. Elementy niematerialnego dziedzictwa kulturowego wpisane na listę muszą być przekazywane z pokolenia na pokolenie i praktykowane przez grupy uznające te elementy za swoje dziedzictwo. W rozumieniu konwencji definiowane są one jako: tradycje i przekazy ustne; sztuki widowiskowe i tradycje muzyczne; praktyki społeczno-kulturowe; wiedza i praktyki dotyczące przyrody i wszechświata oraz rzemiosło tradycyjne.

Wśród pięciu wpisanych na listę zjawisk z całej Polski, znalazły się dwie tradycje, którymi opiekuje się Muzeum Historyczne Miasta Krakowa; są nimi Pochód Lajkonika oraz szopkarstwo krakowskie.

Zarówno obrzęd Lajkonika jak i tradycyjne szopkarstwo krakowskie stanowią lokalne zjawiska kulturowe, które bardzo silnie wpisały się w tradycję Krakowa, a także Polski i świata. Przekazywane z pokolenia na pokolenie są zjawiskiem unikalnym w skali światowej. Wpis na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego podkreśla nie tylko ich wyjątkową rolę w dorobku kulturowym miasta Krakowa, ale także potrzebę szerzenia świadomości na temat znaczenia ochrony dóbr niematerialnych w naszej kulturze. Więcej informacji: www.mhk.pl. (katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

PORA WYRUSZYĆ W DROGĘ...

To było w nocy z 5 na 6 sierpnia 1914 r. Z krakowskich Oleandrów wyruszyła wówczas pierwsza formacja, która chciała wywalczyć wolną Polskę. Oddział uformowany przez Komendanta Piłsudskiego dotarł o godz. 9:45 do Michałowic, obalił słup na granicy dwóch zaborów i ruszył na Kielce. Od 49 lat (a 34. raz po wojnie) co roku ich śladem udają się uczestnicy Marszu Szlakiem Pierwszej Kadrowej.

XLIX (34. Po wojnie) Marsz Szlakiem I Kompanii Kadrowej rozpocznie się 6 sierpnia (środa) o godz. 7:00 uroczystym apelem na krakowskich Błoniach, z udziałem kompanii reprezentacyjnej Wojska Polskiego, najwyższych władz państwowych - w tym Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, wojskowych i samorządowych. Do udziału w wydarzeniu zapraszają: Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski, Marszałek Województwa Małopolskiego Marek Sowa oraz Komendant Marszu Jan Józef Kasprzyk.

O godz. 7:45 rozpocznie się przemarsz z asystą wojskową i orkiestrą ulicami: Piłsudskiego, św. Anny, Rynkiem Głównym, ul. Floriańską na pl. Matejki (tu przy Pomniku Grunwaldzkim złożone zostaną kwiaty) i dalej przez Nowy Kleparz w stronę Michałowic.

O godz. 9:45 w Michałowicach (przy obelisku upamiętniającym obalenie słupów granicznych państw zaborczych przez żołnierzy I Kompanii Kadrowej) rozpocznie się Apel z udziałem władz państwowych, wojskowych i samorządowych. Po nim Marsz ruszy w kierunku Kielc.

W kolejnych dniach Marsz przejdzie przez: Słomniki – Miechów – Książ Wielki (7 sierpnia), Książ Wielki – Wodzisław – Jędrzejów (7 sierpnia), Jędrzejów – Chojny nad Nidą (9 sierpnia), Chojny nad Nidą – Chęciny – Szewce – Bolechowice (11 sierpnia), Bolechowice – Sitkówka – Kielce (12 sierpnia). Marsz zakończy się 12 sierpnia (wtorek) o godz. 14:00 odsłonięciem pomnika Marszałka Piłsudskiego na pl. Wolności w Kielcach.

Szczegółowy program Marszu jest dostępny na stronie: www.kadrowka.pl. (katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

LEGIONY POLSKIE 1914-1918

Legiony Polskie 1914-1918 – to tytuł wystawy, którą od 6 sierpnia (środa) będzie można oglądać w Gmachu Głównym Muzeum Narodowego w Krakowie (w Galerii „Broń i Barwa w Polsce”). Wystawę przygotowano w stulecie wybuchu Wielkiej Wojny i Czynu Legionowego. Będzie ją można oglądać do 30 września 2015 r. W wernisażu wystawy, który odbędzie się 6 sierpnia (środa) udział weźmie Prezydent RP Bronisław Komorowski. Wystawa będzie prezentować epopeję legionową: od wymarszu I Kompanii Kadrowej 6 sierpnia 1914 roku, poprzez walki na froncie wołyńskim w 1916 roku, aż po kryzys przysięgowy i utworzenie Polskiego Korpusu Posiłkowego.

Na ekspozycji pojawiają się karykatury, portrety rysunkowe i akwarelowe legionistów oraz rysunki z natury terenów, gdzie legioniści prowadzili działania bojowe, m.in.: Leopolda Gottlieba, Stanisława Janowskiego, Leona Czechowskiego, Henryka Kunzeka, Karola Maszkowskiego, Zygmunta Rozwadowskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Kazimierza Kostynowicza i Stanisława Janowskiego. Zaprezentowany zostanie także unikalny zbiór falerystyki z lat 1914–1918 oraz oryginalne mundury, elementy oporządzenia i uzbrojenia używane w legionach.

Uzupełnieniem będą prace olejne o tematyce legionowej oraz elementy umundurowania używane w armiach zaborczych, a noszone przez żołnierzy narodowości polskiej.

Wystawa jest prezentowana w ramach centralnych uroczystości 100-lecia wybuchu I wojny światowej i legionowego czynu niepodległościowego na terenie województwa małopolskiego. Jej kuratorem jest Piotr Wilkosz. Dodatkowe informacje: www.muzeum.krakow.pl. (katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

NOWE! FILMOWY WEEKEND W ŚWIATOWIDZIE

Muzeum PRL-u, mieszczące się w dawnym kinie Światowid (os. Centrum E1) zaprasza na cykl letnich pokazów filmowych dla dorosłych i dzieci. W piątek (8 sierpnia, godz. 19) dorośli obejrzą „Dom zły” Wojciecha Smarzowskiego, a w sobotę (9 sierpnia, godz. 10) na dzieci czekał będzie zestaw kreskówek i warsztaty plastyczne. Udział w projekcjach jest bezpłatny.

W filmie „Dom zły” z 2009 r. Smarzowski pokazuje mroczną, bolesną i przejmującą rzeczywistość lat 80. Film rozpoczyna opowieść Edwarda Środonia. To zwykły szarak, jakoś jednak odnajdujący się w rutynie komunistycznej rzeczywistości. Względna sielanka skończy się jednak wraz ze śmiercią żony, a otrzymanie posady zootechnika w innej wsi, zamiast podźwignąć Środonia z moralnego upadku, da początek wydarzeniom, jak z najstraszniejszych koszmarów. Film zostanie wyświetlony w dawnej sali głównej byłego kina Światowid.

Podczas sobotniego (9 sierpnia, godz. 10) pokazu dla najmłodszych obejrzymy między innymi "Przygody Błękitnego Rycerzyka", a następnie stworzymy wraz z dziećmi

jego krainę.

Ostatnie spotkanie wakacyjne dla najmłodszych, z bohaterami kreskówek: Reksiem, kapitanem Pyk-Pykiem, Pampalinim, koziołkiem Matołkiem, czy gąską Balbinką, zaplanowano na 23 sierpnia. Cykl letnich pokazów dla dorosłych zamknie 22 sierpnia pokaz filmu „Good bye Lenin” w reżyserii Wolfgang Becker.

INFORMACJE DROGOWE

„KADRÓWKA” – UTRUDNIENIA W RUCHU

W związku z Krakowskimi uroczystościami XLIX (34. po wojnie) Marszu Szlakiem I Kompanii Kadrowej jutro i w środę (5-6 sierpnia) wystąpią utrudnienia w ruchu drogowym.

We **wtorek (5 sierpnia)** nastąpi chwilowe wstrzymanie ruchu na trasach przejścia uczestników uroczystości:

- pomiędzy godz. 15:45 a godz. 17:30: ul. Oleandry, al. 3 Maja, ul. Piłsudskiego, ul. Podwale, ul. św. Anny, Rynek Główny, ul. Grodzka, Wawel;
- pomiędzy godz. 18:50 a godz. 19:30: Wawel, ul. Grodzka, Rynek Główny, ul. św. Anny, ul. Podwale, ul. Piłsudskiego, al. 3 Maja.

Ponadto, w związku ze zgłoszonym zgromadzeniem publicznym pomiędzy godz. 22:00 a godz. 22:45, wystąpią utrudnienia w ruchu na ul. Wenecja i ul. Garncarskiej w rejonie Pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego.

W środę (6 sierpnia) w związku z organizowanym apelem rozpoczynającym XLIX Marsz Szlakiem I Kompanii Kadrowej pomiędzy godz. 6:20 a godz. 8:00 zostaną zamknięte dla ruchu samochodowego al. 3 Maja oraz ul. Oleandry (odcinek pomiędzy al. 3 Maja a ul. Ingardena). Ponadto, zostanie wyłączona w tych godzinach droga dla rowerów oraz ciąg pieszy na al. 3 Maja – po stronie Błoń (na odcinku od Muzeum Narodowego do wejścia do Parku Jordana).

Pomiędzy godz. 7:45 a godz. 9:00 wystąpią chwilowe wstrzymanie ruchu na trasie przejścia. al. 3 Maja, ul. Piłsudskiego, ul. Podwale, ul. św. Anny, Rynek Główny, ul. Floriańska, pl. Matejki, ul. św. Filipa, ul. Długa, Nowy Kleparz. Dodatkowe informacje: www.zikit.krakow.pl. (katarzyna.fiedorowicz@um.krakow.pl)

W ŚRODĘ

Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski

7:00 - Uroczysty apel na krakowskich Błoniach – wymarsz XLIX (34. po wojnie) Marszu Szlakiem I Kompanii Kadrowej

Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa Tadeusz Trzmiel

7:00 – Msza św. w ramach XXXIV Pieszej Pielgrzymki Krakowskiej z Wawelu na Jasną Górę, katedra na Wawelu

Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa Magdalena Sroka

10:30 – Otwarcie wystawy *Legiony Polskie 1914-1918*, Gmach Główny Muzeum Narodowego w Krakowie (w Galerii „Broń i Barwa w Polsce”), al. 3 Maja 1

Filip Szatanik

Zastępca Dyrektora ds. Informacji